

Planering av högläsning

Här får ni förslag på hur ni kan lägga upp ert arbete med att förbereda högläsning av sakprosa respektive skönlitteratur.

Förbereda högläsning av sakprosa

Använd följande punkter när ni förbereder läsning av sakprosa:

1. Börja med att läsa igenom texten tyst och fundera över innehållet.

- Vilken viktig information presenteras i texten?
- Vilka frågor och reaktioner kan texten tänkas väcka hos barnen?

2. Läs igenom texten högt.

- Vilket röstläge och tempo kommer att underlätta förståelsen av informationen?

3. Anteckna hur barnens läsupplevelse kan underlättas (jfr. Cummings, 2000).

Fokus på innehåll: presentera bokens så att informationen blir begriplig för barnen.

- Vad ska ett inledande samtal före läsningen ta upp för att skapa förförståelse för innehållet (bildpromenad, bakgrundsinformation, samla upp barnens frågor)?
- Vilka lässtopp kommer att hjälpa barnen till förståelse? Anteckna gärna möjliga frågeställningar med blyerts i bokens marginal.

Fokus på språk: ämnesbegrepp och ord i texten.

- Vilka ord kan behöva uppmärksammas?

Fokus på språkanvändning: barnens deltagande i dialogisk läsning.

- Hur och när kan barnen vara med och uttrycka sin förståelse?
- Hur kan barnens egna frågor styra?
- Vilka aktiviteter kan göras som efterarbete för att fördjupa förståelsen?

4. Fundera över hur många läsningar av texten som behöver genomföras.

- Vilka aktiviteter ska göras vid vilken läsning?

Förbereda högläsning av skönlitteratur

Använd följande punkter när ni förbereder läsning av skönlitteratur:

1. Börja med att läsa igenom berättelsen tyst och fundera över vad den handlar om.

- Var finns dramatiska höjdpunkter?
- Var vänder eller förändras berättelsen?
- Vilka olika känslor förmedlas?
- Vilka reaktioner kan texten tänkas ge hos barnen?

2. Läs igenom berättelsen högt, gärna framför spegeln.

- Prova olika röstlägen, tonfall och tonhöjd.
- På vilket sätt kan karaktärerna illustreras genom hur deras olika röster låter?
- Var behöver läsningen gå snabbare för att beskriva det som händer?
- Var behöver den gå långsammare?
- Var behöver pauser läggas in för att öka spänning eller intresse?

3. Därefter antecknar ni hur barnens läsupplevelse kan underlättas (jfr. Cummings, 2000).

Fokus på innehåll: presentera boken så att innehållet blir begripligt för barnen.

- Vad ska ett inledande samtal före läsningen ta upp för att skapa förförståelse för innehållet (bildpromenad, bakgrundsinformation)?
- Vilka lässtopp kommer att hjälpa barnet i textens föreställningsvärld?
Anteckna gärna möjliga frågeställningar med blyerts i kanten av boken (lite hjälp kan du få av tabellen nedan).

Fokus på språk: ord och meningar i texten.

- Vilka kan behöva uppmärksammas?

Fokus på språkanvändning: barnens deltagande i dialogisk läsning.

- Hur och när kan barnen vara med och uttrycka sin förståelse? Hur kan barnens egna frågor styra?
- Vilka aktiviteter kan göras som efterarbete för att fördjupa förståelsen?

4. Fundera över hur många läsningar av texten som du tror ska genomföras:

- Vilka aktiviteter ska göras vid vilken läsning?

Utanför - på väg in	Röra sig inne i föreställningsvärlden	Gå ur föreställningsvärlden	Jämföra med den egna verkligheten
<p>Vad tror du kommer att hända?</p> <p>Hur ska det gå?</p> <p>Vad händer nu?</p> <p>Hur kan vi förstå det här?</p> <p>Vad vet vi om det här?</p> <p>Hur tror du de olika personerna känner/tänker just nu?</p>	<p>Hur tror ni X känner sig just nu?</p> <p>Hur ser det ut här?</p> <p>Vad är det här för en plats?</p> <p>Vad luktar det här?</p> <p>Hur smakar det?</p> <p>Kan du förklara för mig...</p>	<p>Jag undrar om det var något särskilt du gillade eller inte gillade?</p> <p>Jag undrar om det var något du inte förstod eller tyckte var svårt?</p> <p>Jag undrar om du känner igen något?</p> <p>Jag undrar om du ser några mönster?</p> <p>Varför har författaren skrivit det här, tror du?</p> <p>Vilka saker får vi veta eller inte veta?</p> <p>Det här tänker jag att man skulle kunna använda så här...</p>	<p>Vad betyder det här?</p> <p>Varför händer det här?</p> <p>Vad skulle du tänka om det här hände dig?</p> <p>Skulle det här kunna hända i verkligheten, tror du?</p> <p>Känner du igen det här från någon annan berättelse?</p> <p>När jag läser det här kommer jag att tänka på en sak som jag själv varit med om...</p>